आज मिति २०७४।३।२ गतेका दिन यस मालपोत कार्यालय बुटवलको कार्य क्षेत्र भित्रका जग्गाहरुको राजस्व प्रयोजनार्थ न्यूनतम मूल्यांकनका लागि मालपोत नियमावली २०३६ (संशोधनसहित) को नियम ५(ख) बमोजिम गठीत समितिको बैठक यस जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री विनोद प्रकाश सिंहको अध्यक्षतामा देहाय बमोजिमका पदाधिकारीहरुको उपस्थितीमा बैठक बसी निम्नानुसार निर्णय गरियो :

सि.नं.	उपस्थित पदाधिकारीहरुको नाम	पद:
१.	श्री विनोद प्रकाश सिंह, प्रमुख जिल्ला अधिकारी जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रुपन्देही	अध्यक्ष
२.	श्री युवराज सुवेदी, स्थानीय विकास अधिकारी जिल्ला समन्वय समिति, रुपन्देही	सदस्य
३.	श्री दुर्गादत्त भण्डारी, प्रमुख कर अधिकृत, आन्तरिक राजस्व कार्यालय, बुटवल	,,
४.	श्रीमान् विज्ञानराज सुवेदी, का.मु. निर्देशक, नेपाल राष्ट बैंक, सिद्धार्थनगर	,,
५.	श्री ध्रुवराज मरासिनी, नापी अधिकृत नापी कार्यालय, बुटवल	,,
६.	श्री हरिप्रसाद अर्याल, बुटवल उद्योग वाणिज्य संघ, महासचिव,	,,
७.	श्री केशवराज भट्टराई , कार्यालय प्रमुख मालपोत कार्यालय, बुटवल	सदस्य सचिव

आमन्त्रित

२. श्री माधव घिमिरे, मा.अ.
मालपोत कार्यालय, बुटवल ।

२. श्री रामप्रसाद ज्ञवाली, लेखा.अधिकृत
मालपोत कार्यालय, बुटवल ।

३. श्री नारायण पौडेल,
मालपोत कार्यालय, बुटवल ।

४. श्री घनश्याम बस्याल,
मालपोत कार्यालय, बुटवल ।

५. श्री ऋषिराम अर्जेल,
मालपोत कार्यालय, बुटवल ।

६. श्री जिवनाथ पाण्डे, मालपोत कार्यालय, बुटवल ।

रुपन्देही जिल्लाका यस कार्यालय अन्तर्गतका देहायका नगरपालिका तथा गा.वि.स.हरुको मालपोत नियमावली २०३६ को नियम ५ख बमोजिम जग्गाको न्यूनतम मूल्य निर्धारण गर्ने सम्बन्धमा जग्गासंग सडक वा बाटो जोडिए नजोडिएको र सो को प्रकार, जग्गाको प्रयोजनको अवस्था, बस्तुगत अवस्थिती, स्थानीय निकायबाट प्राप्त सुझाव, बैंक तथा वित्तीय संस्थाको प्रचलित मूल्यांकन, चालू आ.व. मा सो क्षेत्रको खरिद बिक्री मूल्य समेतको आधारमा विस्तृत छलफल गरी समय सापेक्ष रुपमा गतः वर्ष कायम रहेको न्यूनतम मूल्यांकन परिमार्जन गर्न उपयुक्त हुने देखिएकोले आ.व. २०७४।०७५ को लागि निम्नानुसार जग्गाको

क.सं.	गा.वि.स.।नपा.	वार्ड नं.	विवरण	आ.व. २०७४।७५को लागि न्यूनतम मूल्य रु./ एकाई
१	बुटवल उमनपा	साविक १,२,३ हाल - १	(क) महेन्द्र राजमार्गको मोहडामा पर्ने जग्गा	प्रति वर्ग मि. रु ५०००.०
			(ख) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	२८५०.००
			(ग) भित्री कच्ची तथा ग्रेभल सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	१८५०.००
			(घ) अन्य: बाटो नभएको जग्गा	११५०.००
		साविक ४ हाल -२	(क महेन्द्र राजमार्गको मोहडामा पर्ने जग्गा	प्रति कठ्ठा रु. १७,००,०००.
			(ख) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	९,५०,०००.
			(ग) भित्री कच्ची तथा ग्राभेल सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	६,५०,०००.
			(घ() अन्य: बाटो नभएको जग्गा	४,००,०००.
		साविक ५ हाल-३	(क) सिद्धार्थ राजमार्ग मोहडामा पर्ने जग्गा	प्रति वर्ग मि. रु ११०००.००
			(ख) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा(सिद्धार्थ राजमार्ग पश्चिम)	६५००.००
			(ग) ग्राभेल तथा कच्ची सडक मोहडामा पर्ने (सिद्धार्थराजमार्ग पश्चिम)	४५५०.००
			(घ) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा(सिद्धार्थ राजमार्ग पूर्व)	५३००.००
			(ङ) ग्राभेल तथा कच्ची सडक मोहडामा पर्ने (सिद्धार्थ राजमार्ग पूर्व)	४०५०.००
			((च) अन्य: बाटो नभएको जग्गा(सिद्धार्थराजमार्ग पूर्व)	२०००.००

	बुटवल उमनपा	साविक ६ हाल- ४	(क) सिद्धार्थ राजमार्ग मोहडामा पर्ने जग्गा (ख) वि.पि. चौक, संगमपथ र अमरपथ सडक मोहडामा पर्ने जग्गा ((ग) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने (सिद्धार्थ राजमार्ग पश्चिम)जग्गा (घ) भित्री कच्ची तथा ग्राभेल सडक मोहडामा पर्ने (सिद्धार्थ राजमार्ग पश्चिम)जग्गा (ङ) अन्यः बाटो नभएको जग्गा(सिद्धार्थ राजमार्ग पश्चिम) जग्गा (च) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने (सिद्धार्थराजमार्ग पूर्व) जग्गा (छ) भित्री कच्ची तथा ग्रेभेल सडक मोहडामा पर्ने(सिद्धार्थ राजमार्ग पूर्व) जग्गा (ज) अन्यः बाटो नभएको (सिद्धार्थं राजमार्ग पूर्व) जग्गा	प्रति वर्ग मि. रु १९०००.०० १९५००.०० १०६००.०० ७६५०.०० ३६००.०० ७६५०.०० ५३००.०० २६००.००

न्यूनतम मूल्यांकन दर कायम गर्ने निर्णय गरियो

		सावित ७ हाल - ५	 क) महेन्द्र राजमार्ग मोहडामा पर्ने जग्गा (ख) वि.पि. चौक, संगमपथ, अमरपथ मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (घ) भित्री कच्ची तथा ग्रेभेल सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ङ) अन्य: बाटो नभएको जग्गा	प्रति वर्ग मि. रु १५१००.०० १९५००.०० १००५०.०० ७६५०.०० ३६००.००
		सावित ८ हाल- ६	 (क) सिद्धार्थ राजमार्ग मोहडामा पर्ने जग्गा (ख) वि.पि.चौक, अमरपथ, संगम पथ लाइनमा पर्ने जग्गा (ग) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (घ) भित्री कच्ची तथा ग्राभेल सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ङ) अन्य: भित्री बाटो नभएको जग्गा	प्रति वर्ग मि. रु १९५००.०० १९५००.०० ८८५०.०० ७२००.०० ३६००.००
		सावित ९ हाल-७	 (क) महेन्द्र राजमार्ग मोहडामा पर्ने जग्गा (ख) भित्री पक्की सडक मोहडा पर्ने जग्गा (ग) भित्री ग्राभेल, कच्ची सडकमा पर्ने जग्गा (घ) अन्य बाटो नभएको जग्गा	प्रति वर्ग मि. रु ९०००.०० ८१५०.०० ६०००.०० २६५०.००

		साविक १० हाल- ८	 (क) सिद्धार्थ राजमार्ग मोहडामा पर्ने जग्गा (ख) राजमार्ग चौराहादेखि प्रहरी तालीम केन्द्र महेन्द्र राजमार्ग मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) प्रहरी तालिम केन्द्रदेखि पूर्व वडा सिमानासम्म महेन्द्रराजमार्ग मोहडामा पर्ने जग्गा (घ) भित्री पक्क सडक मोहडा पर्ने जग्गा (ङ) भित्री ग्राभेल, कच्ची सडकमा पर्ने जग्गा (च) अन्यः बाटो नभएको जग्गा	प्रति वर्ग मि. रु २०१००.०० ११७००.०० १८२००.०० ८८००.०० ६९५०.०० ३१००.००
		साविक ११ हाल-९	 (क) महेन्द्र राजमार्ग मोहडामा पर्ने जग्गा (ख) सिद्धार्थ राजमार्ग मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) भित्री पक्की सडक मोहडा पर्ने जग्गा (घ) भित्री ग्राभेल कच्ची सडकमा पर्ने जग्गा (ङ) अन्यः बाटो नभएको	प्रति वर्ग मि. रु २०१००.०० १६७५०.०० ८५००.०० ६०००.०० २६५०.००
		साविक १२ हाल-१०	 (क) सिद्धार्थ राजमार्ग मोहडामा पर्ने (ख) राजमार्ग चौराहादेखि प्रहरी तालिमकेन्द्रसम्म महेन्द्रराज मार्ग मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) प्रहरी तालिमकेन्द्रदेखि पूर्व बु.उ.न.पा. सिमानासम्म राजमार्ग मोहडामा पर्ने जग्गा (घ) भित्री पक्की सडक मोहडा पर्ने जग्गा (ङ) भित्री कच्ची तथा ग्रेभेल सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (च) अन्यः बाटो नभएको	प्रति वर्ग मि. रु १३९००.०० १२०००.०० ११५००.०० ९३५०.०० ६४५०.०० ३१००.००
		(साबिक ९ हाल ११)	 (क) सिद्धार्थ राजमार्ग मोहडामा पर्ने (ख) भित्री पक्की सडक मोहडा पर्ने जग्गा (ग) भित्री कच्ची तथा ग्रेभेल सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (घ) अन्यः बाटो नभएको	प्रति कट्ठा रु ४७०००००.०० ३१०००००.००. २१५००००.०० १०५००००
		(साबिक ९ हाल ११)	 (क) १६–३६ कुलो पूर्वमा पर्ने भित्री पक्की सडक मोहडाको जग्गा (ख) १६–३६ कुलो पूर्वमा पर्ने भित्री कच्ची तथा ग्रेभेल सडक मोहडाको जग्गा (ग) १६–३६ कुलो पूर्वमा पर्ने भित्री बाटो नभएको जग्गा (घ) १६–३६ कुलो पश्चिममा पर्ने भित्री पक्की सडक मोहडाको जग्गा (ङ) १६–३६ कुलो पश्चिममा पर्ने भित्री कच्ची तथा ग्रेभेल सडक मोहडाको जग्गा	प्रति कट्ठा रु ३१०००००.०० २१५००००.०० १०५००००.०० १८,५००००.०० १२०००००.००

			(च) १६–३६ कुलो पश्चिममा पर्ने भित्री बाटो नभएको जग्गा (छ) १६–३६ कुलो बीचमा पर्ने भित्री पक्की सडक मोहडाको जग्गा (ज) १६–३६ कुलो बीचमा पर्ने भित्री कच्ची तथा ग्रेभेल सडक मोहडाको जग्गा (झ) १६–३६ कुलो बीचमा पर्ने भित्री बाटो नभएको जग्गा (ञ) नहरपुर, मैना बगर(तिनाउ खोला पारी): पक्की सडक मोहडाको जग्गा (ट) नहरपुर,मैनाबगर(तिनाउ खोला पारी): भित्री कच्ची तथा ग्रेभेल सडक मोहडाको जग्गा (ठ) नहरपुर,मैनाबगर(तिनाउ खोला पारी): अन्य बाटो नभएको जग्गा	७००००००.०० २५००००००.०० १२००००००.०० ७००००००.०० १२,०००००.०० ७००००००.०० ४५००००.००
		१२(साबिक सेमलार २ र ३ र बु.उ.नपा १४)	(क) महेन्द्र राजमार्ग र राजमार्गमा जोडिने बजार क्षेत्र (ख) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) भित्री ग्रेभेल तथा कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (घ) अन्य: बाटो नभएको जग्गा	प्रति कट्ठा रु ३१००००००.०० १४५००००.०० १०,०००००.०० ४,०००००.००
		१३(साबिक सेमलार २ र ३ बु.उ.नपा १५)	(क) महेन्द्र राजमार्ग र राजमार्गमा जोडिने बजार क्षेत्र (ख) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) भित्री ग्रेभेल तथा कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (घ) अन्य: बाटो नभएको जग्गा	प्रति कट्ठा रु ३१००००००.०० १४५००००.०० १०,०००००.०० ४,०००००.००
		१४,१५,१६(साबिक सेमलार १–९)	(क) तामनगर–फर्साटिकर सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ख) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) भित्री ग्रेभेल तथा कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (घ) अन्य: बाटो नभएको जग्गा	प्रति कट्ठा रु १२००००००.०० ८००००००.०० ५००००००.०० १५००००.००.
		१७,१८,१९ (साबिक मोतिपुर)	(क) बेलबास बेथरी सडक खण्डमा मोहडा पर्ने जग्गा (ख) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) भित्री ग्रेभेल तथा कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	प्रति कट्ठा रु १५००००००.०० ७००००००.०० ४५००००.००

			(घ) अन्य: बाटो नभएको जग्गा	१३०,०००.००
२	तिलोत्तमा न.पा.	साबिक आनन्दवन १,४ र ५	(क) सिद्धार्थराजमार्ग र सिद्धार्थराजमार्ग जोडीने बजार क्षेत्रका जग्गा (ख) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) भित्री ग्राभेल र कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (घ) अन्य: बाटो नभएको जग्गा	प्रति कठ्ठा रु ४६०००००.०० १७०००००.०० १२,०००००.०० ३५००००.००
		साबिक आनन्दवन ६,७,८,९	(क) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ख) भित्री ग्राभेल तथा कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) अन्य: बाटो नभएको जग्गा	प्रति कठ्ठा रु १३०००००.०० ९०००००.०० ३०००००.००
		साबिक आनन्दवन २,३(शंकरनगर) हाल १–९	(क) सिद्धार्थराजमार्ग र सिद्धार्थराजमार्ग जोडीने बजार क्षेत्रका जग्गा (ख) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) भित्री ग्राभेल तथा कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (घ) अन्य: बाटो नभएको जग्गा	प्रति कठ्ठा रु ४६०००००.०० १८५००००.०० १२०००००.०० ४०००००.००
		(साबिक करहिया १–९)	(क) सिद्धार्थराजमार्ग र सिद्धार्थराजमार्गमा जोडीने बजार क्षेत्रका जग्गा (ख) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) ग्राभेल, कच्ची तथा भै.लु.भू.ज. सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (घ) खेती योग्य जग्गा	प्रति कठ्ठा रु ३००००००.०० ११५००००.०० ६,५००००.०० १३००००.००
		(साबिक मकहर १–९)	(क) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ख) ग्राभेल र कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) खेती योग्य जग्गा	प्रति कठ्ठा रु ११५००००.०० ४५००००.०० १३००००.००
३.	देवदह	साबिक केरवानी देवदह १–९	(क) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ख) ग्राभेल तथा कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) खेती योग्य जग्गा	प्रति कठ्ठा रु १००००००.०० ५,०००००.०० १३००००.००
		साबिक केरवानी १–९	(क) महेन्द्र राजमार्ग मोहडा पर्ने र राजमार्गमा जोडिने बजार क्षेत्र (ख) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) ग्राभेल तथा कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (घ) खेती योग्य जग्गा	प्रति कठ्ठा रु ३३०००००.०० १०,०००००.०० ५०००००.०० १३००००.००

४.	सैनामैना	साबिक पर्रोहा१–९	(क) महेन्द्र राजमार्ग मोहडा पर्ने र राजमार्गमा जोडिने बजार क्षेत्र (ख) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) भित्री ग्राभेल तथा कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (घ) खेती योग्य जग्गा	प्रति कट्ठा रु २२०००००.०० ७,५००००.०० ४७००००.०० १३००००.००
		साबिक दुधराक्ष १–९	(क) महेन्द्र राजमार्ग मोहडा पर्ने र राजमार्गमा जोडिने बजार क्षेत्र (ख) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) भित्री ग्राभेल तथा कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (घ) खेती योग्य जग्गा	प्रति कट्ठा रु २२०००००.०० ६,५००००.०० ४७००००.०० १३००००.००
५.	गजेडी हाल कन्चन गाउपालिका	१–९	(क) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ख) भित्री ग्राभेल तथा कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) खेती योग्य जग्गा	प्रति कट्ठा रु ६०००००.०० ३२००००.०० १०००००.००
६.	रुद्रपुर हाल कन्चन गाउपालिका	(साबिक गजेडी) १–९	(क) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ख) भित्री ग्राभेल तथा कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) खेती योग्य जग्गा	प्रति कट्ठा रु ६०००००.०० ३२००००.०० १०००००.००
७.	सालभण्डी हाल सैनामैना नगरपालिका	साबिक गजेडी१–९	(क) महेन्द्र राजमार्ग मोहडा पर्ने र राजमार्गमा जोडिने बजार क्षेत्र (ख) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (ग) भित्री ग्राभेल तथा कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (घ) खेती योग्य जग्गा	प्रति कट्ठा रु २९०००००.०० ८०००००.०० ४७००००.०० १०००००.००
		(साबिक दुधराक्ष) १–९	(क) महेन्द्र राजमार्ग मोहडा पर्ने र राजमार्गमा जोडिने बजार क्षेत्र (ख) भित्री पक्की सडक मोहडामा पर्ने जग्गा	प्रति कट्ठा रु २२०००००.०० ६,५००००.००

			(ग) भित्री ग्राभेल तथा कच्ची सडक मोहडामा पर्ने जग्गा (घ) खेती योग्य जग्गा	४७००००.०० १२००००.००

निर्णय नं. २

निर्णय नं. १ मा भएको मूल्यांकन निम्नानुसारको आधार तथा कार्यविधि अपनाइने छ :

(क) नगरपालिकाको गल्ली (५ फिटभन्दा कम चौडाको) तथा प्रस्तावित र इट्टा विच्छाइएको बाटोलाई कच्ची तथा ग्राभेलबाटो सरह मूल्यांकन कायम गर्ने ।

(ख) कुनै क्षेत्रको मूल्यांकन छुटेको भए जोडिएको क्षेत्र एवं कित्ता सरहको मूल्यांकन कायम गर्ने ।

(ग) कुनै जग्गा उल्लेखित २ वा सोभन्दा बढी प्रकारको मूल्यांकन वर्गिकरणमा परेमा अधिकतम मूल्यांकन आधारलाई कायम गर्ने ।

(घ) महेन्द्र राजमार्ग, सिद्धार्थ राजमार्ग, नगर तथा ग्रामीण क्षेत्रमा पर्ने पक्की तथा कच्ची सडकसंग जोडिएको. एउटै कित्ता जग्गाको क्षेत्रफल मध्ये सडक लाइन देखि १२० फिट वा २ कठ्ठा(७७७.२६ व.मी. जुन बढी हुन आउंछ सो क्षेत्रफललाई सडकको मूल्यांकन कायम गर्ने र सो भन्दा पछाडीको क्षेत्रफललाई बाटो नजोडिएको जग्गा।खेती योग्य जग्गा बराबरको मूल्यांकन कायम गर्ने । त्यस्तो लिखत पारीत हुने जग्गाको नक्सा जग्गाधनिले लिखत साथ पेश गर्नु पर्नेछ । यसरी पेश भएको विवरण शंकास्पद देखिन आएमा मालपोत कार्यालयले यथाशिघ्र स्थलगत निरीक्षण गरी टुंग्याउन सक्ने छ ।

(ङ) स्थानीय निकायबाट बाटो नभएको भनि सिफारिस भएको तर कित्ताकाट गरी लिखत पारीत हुन आउंदा ट्रेश नक्शामा बाटो कायम भएको वा लिखतमा मोहडा उल्लेख भएको देखिएमा सोही अनुरुप बाटोको मूल्यांकन कायम गर्ने ।

(च) स्थानीय निकायको घरबाटो तथा चौकिल्ला सिफारिस नै मूल्यांकनको मूल आधार भएकोले थैली अंक कायम गर्न सिफारिस अनिवार्य रुपमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(छ) लिखत पारित गर्दा पारित हुने कित्ताको चौकिल्ला पेश गर्नु पर्नेछ । साथै चौकिल्लमा घरवाटो सम्बन्धमा घरवाटो छ वा छैन भनी स्पष्ट किटानी नभई कुलो, सार्वजनिक जग्गा वा सार्वजनिक प्रकृतिको जग्गा छ भनी लेखी आएमा कच्चीबाटो सरहको मूल्यांकन गरी लिखत पारित गर्नु पर्ने छ । ।

(ज) गाउं व्लक(मिन्ही घडेरी), बिटौरी जग्गामा बनेका घर गोठ पारीत गर्दा सम्बन्धित न.पा.।गा.वि.स.बाट भोग सम्बन्धि चार किल्ला सहितको सिफारिस भै आएमा सोही अनुसार न्यूनतम मूल्यांकन कायम गर्ने ।

(झ) न.पा.।गा.वि.स.बाट बाटो मात्र उल्लेख भै आएको सिफारिसमा सोही न.पा. तथा गा.वि.स. को अधिकतम मूल्यांकन कायम गर्ने ।

(ञ) भै.लु.भु.ज. तथा नहरसंग जोडिएको सिफारिस उल्लेख भै आएमा ग्राभेल सडकको मूल्य कायम गर्ने ।

(ट) यो न्यूनतम मूल्यांकन २०७४ श्रावण १ गतेदेखि लागू हुनेछ ।

(ठ) स्थानीय निकायबाट प्राप्त हुने घरबाटो सिफारिस राजस्व असूलीसंग सरोकार राख्ने हुंदा सम्बन्धित निकायबाट प्राप्त सिफारिसमा घरबाटोको व्यहोरा फरक पर्न गई स्थानीय निकाय र नेपाल सरकारलाई प्राप्त हुने राजस्व कम हुन गएमा सम्बन्धित सिफारिस गर्ने निकाय, कर्ता र जग्गाका कारणीहरु ऋणीधनी जिम्मेवार वा जवाफदेही हुनु पर्नेछ ।

(ड) लिने र दिनेले पेश गर्ने लिखतमा बाटो, घर, टहरा, छाप्रो, गोठ आदि भए नभएको वा खेतीको जग्गा हो भन्ने व्यहोरा लेखाई ऋणि धनि दुवैले सहीछाप गरी पेश गर्नु पर्नेछ ।

(ढ) ऋणी धनिले लिखत पारीत गराउंदा कार्यालयलाई समेत झुक्याई राजस्व छल्ने नियतले सडक, बाटो, घर भएकोलाई नदेखाई पारी गराएतापनि पछि सडक बाटो घर भएको व्यहोरा कार्यालयलाई कुनै श्रोतबाट थाहा हुन आएमा नपुग रकम सम्बन्धित धनिबाट असुलउपर गरिनेछ । असुल नभएसम्मका लागि निजको जुनसुकै श्रीसम्पत्ती मालपोत ऐन २०३४ को दफा ८(ख) बमोजिम कार्यालयले रोक्का राखी असूल उपर गर्नेछ ।

(ण) सम्बन्धित जग्गाधनिले लिखत पारीत गर्न आउंदा पूजीगत लाभकर असूल गर्नुपर्ने अवस्थामा यथार्थ विवरण पेश नगरी पूंजीगत लाभकर तिर्दा छलेको /नतिरेको कार्यालयलाई जानकारी हुनआएमा सम्बन्धित व्यक्ति वा संस्थाको अन्य जग्गा वा सम्पत्ति रोक्का राखी नियमानुसार असूलउपर गरिनेछ ।

(त) बजार क्षेत्र भन्नाले सो क्षेत्रभित्र पर्ने पक्की, कच्ची दुवै बाटोको घरजग्गालाई जनाउंछ । सो जनाउने भएकाले साबिकको केरावानी हाल देवदह, साबिक करहिया , आनन्दवन, शंकरनगर(हाल तिलोत्तमा)आदि राजमार्ग जोडिएका बजार क्षेत्रका स्थानीय निकायबाट चौकिल्ला/घरबाटोको सिफारिस भै आउंदा बजार क्षेत्र पर्ने वा नपर्ने स्पष्ट खुलेको हुनु पर्नेछ ।

(थ) उल्लेखित न्यूनतम मूल्यांकनको कुनै बुंदामा द्विविधा पर्न गएमा मालपोत कार्यालयबाट निर्णय गरी समाधान गरिने छ ।